

In het rapport *BaMa stroomt door* wordt de toelating tot wetenschappelijke masteropleidingen onder de loep gelopen. Daarnaast doet de Onderwijsinspectie enkele aanbevelingen om de doorstroom van bachelor- naar masteropleidingen te optimaliseren. De Landelijke Studentenvakbond (LSVb) is het met een deel van deze aanbevelingen eens. Hieronder wordt de visie van de LSVb op deze thema's uiteen gezet.

- Voorsorteereisen en eenjarige masteropleidingen

De LSVb onderschrijft de conclusie van de onderwijsinspectie dat voorsorteereisen de toegankelijkheid van de masteropleiding inperken. Echter, zolang er overwegend eenjarige masters aangeboden worden, zijn voorsorteereisen onvermijdelijk om de diepgang van de master nog enigszins te waarborgen. De LSVb pleit derhalve voor meer tweejarige masteropleidingen. In internationaal perspectief is de eenjarige masteropleiding niet te handhaven. Nu kan slechts een select groepje studenten een tweejarige masteropleiding volgen, terwijl dit voor veel meer studenten toegankelijk zou moeten zijn. Het is onacceptabel dat bepaalde Nederlandse opleidingen (bijvoorbeeld psychologie) niet in het buitenland erkend worden omdat ze een te korte studieduur hebben.

Er dienen meer tweejarige masteropleidingen komen en de voorsorteereisen moeten waar mogelijk worden afgeschaft.

- Harde knip

De inspectie constateert dat steeds meer instellingen de harde knip invoeren, waardoor studenten alleen nog tot de masteropleiding worden toegelaten wanneer ze alle vakken uit de bachelor gehaald hebben. De LSVb onderschrijft de zorgen van de onderwijsinspectie en vindt het onaanvaardbaar dat studenten die nog maar een beperkt aantal studiepunten moeten halen een heel jaar studieovertraging oplopen. Dit tast de eigen verantwoordelijkheid van studenten aan.

- Selectie

De LSVb onderschrijft de tussentijdse evaluatie van de experimentcommissie selectie en collegegelddifferentiatie dat selectie onvoldoende voorspellende waarde heeft en is van mening dat selectie de toegankelijkheid van het hoger onderwijs in gevaar brengt.

- Deficiëntievoorzieningen

De doorstroom van de HBO-bachelor naar de WO-master en van de WO-bachelor naar een niet aansluitende WO-master wordt ernstig belemmerd doordat schakel- en deficiëntieprogramma's niet worden bekostigd. De LSVb en het LOF vinden het noodzakelijk dat met name HBO-studenten inhoudelijk goed worden voorbereid op de WO-master, en ze voldoende academische vaardigheden bijgebracht wordt om op niveau mee te draaien in de master. De HBO-bachelor heeft een heel andere insteek dan de WO-

bachelor, en HBO-ers hebben voldoende tijd nodig om zich inhoudelijk en qua vaardigheden voor te bereiden op de universitaire masteropleiding. In een eenjarige masteropleiding, die dikwijls voor meer dan de helft uit scriptie of onderzoeksstage bestaat, is het niet mogelijk om ook nog aandacht te besteden aan het ontwikkelen van academische vaardigheden zonder het niveau van de master omlaag te halen. Omdat schakelprogramma's als vorm van contractonderwijs worden gezien, is er geen rechtsbescherming voor studenten die, na het succesvol afronden van het schakelprogramma, niet kunnen doorstromen naar de masteropleiding wanneer de accreditatie van deze opleiding is komen te vervallen. Daarnaast ontvangen studenten geen studiefinanciering of OV-jaarkaart en mag de instelling zelf de hoogte van het collegegeld voor het schakeljaar bepalen. Wie A zegt, moet ook B zeggen, zo vindt de LSVb: de invoering van het BaMa-stelsel had als doelstelling meer studentmobiliteit te generen. Nu blijkt dat deze mobiliteit ernstig wordt afgeremd doordat de overheid schakelprogramma's niet bekostigt, komen studenten er bekaaid vanaf. Ze ondervinden wel last van de invoering van het BaMa-stelsel, door invoering van de harde knip, maar de overheid draagt geen steentje bij door verantwoordelijkheid te nemen voor goede deficiëntievoorzieningen.

Schakelprogramma's moeten worden bekostigd en studenten moeten rechtsbescherming en studiefinanciering krijgen, zodat de doorstroom van HBO-WO en WO-WO mobiliteit wordt bevorderd.